

## Møteinnkalling

<b>Utval:</b>	<b>Fylkeseldrerådet i Hordaland</b>
<b>Møtestad:</b>	Fylkesutvalsalen 3. etg., Fylkeshuset
<b>Dato:</b>	09.04.2015
<b>Tid:</b>	10:15 - 15:00

### Dagsorden

- Kl. 10.15 – 10.30 Sette møtet
- Kl. 10.30 – 12.00 Sakshandsaming
- Kl. 12.00 – 12.30 Lunsj
- Kl. 12.30 – 13.15 Sakshandsaming

Kl. 13.30 vert det orienteringsmøte om kollektivrotehefter i Skyss sine lokaler. (Sjå referatsak om dette).

Dersom nokon av utvalet sine medlemmer ikkje kan møta og må melda forfall, vert dei bedne om å gjere dette snarast ved å fylle ut skjemaet på [www.hordaland.no/forfall](http://www.hordaland.no/forfall) eller sende melding til [folkevalde@hfk.no](mailto:folkevalde@hfk.no).

Innkallinga gjeld valde medlemer i Fylkeseldrerådet i Hordaland. Ved eventuelt forfall frå faste medlemer vil varamedlemer bli kalla inn særskilt.

Margot Bertheussen  
utvalsleiar

## Sakliste

<b>Utvals- saknr</b>	<b>Innhald</b>	<b>Arkiv- saknr</b>	<b>U.Off.</b>
PS 10/15	Godkjenning av møteinnkalling		
PS 11/15	Godkjenning av sakliste		
PS 12/15	Godkjenning av møtebok forrige møte		
PS 13/15	Referatsak (meldingar)		
RS 5/15	Melding om oppstart av arbeid med oversikt over folkehelsestanden i Hordaland - det fireårige oversiktsdokumentet og det løpande arbeidet	2015/976	
RS 6/15	Dialog med Skyss om reduksjon i rutehefter i papirformat	2015/3650	
RS 7/15	Status program Vestlandskonferansen 2015	2015/3650	
PS 14/15	Deltaking på Landskonferansen for fylkeseldreråd i Fevik 27.-28.april 2015	2015/3650	
PS 15/15	Eldrerådskonferansen 2015	2015/3650	
PS 16/15	Ymse		

PS 10/15 Godkjenning av møteinnkalling

PS 11/15 Godkjenning av sakliste

PS 12/15 Godkjenning av møtebok forrige møte

PS 13/15 Referatsak (meldingar)



## Notat

Dato: 28.01.2015  
Arkivsak: 2015/976-3  
Saksbehandlar: ainhaug

---

<b>Til:</b>	Fylkeseldrerådet, Rådet for menneske med nedsett funksjonsevne, Ungdommens fylkesutval
<b>Frå:</b>	Regionalavdelinga

---

### **Melding om oppstart av arbeid med oversikt over folkehelsestilstanden i Hordaland - det fireårige oversiktsdokumentet og det løpande arbeidet**

#### *Samandrag*

Gjennom Folkehelselova er fylkeskommunen og kommunane pålagde å ha oversikt over helsetilstanden i befolkninga og positive og negative faktorar som kan verke inn på denne. Oversikt over fordeling av helse i befolkninga er ein av fire hovudpilarar for folkehelsearbeidet og vil vere eit viktig fundament både for å sette i verk tiltak og for framtidig planlegging. Arbeidet vil bidra til at viktige delmål i Tema 1 i Regional plan for folkehelse blir oppnådd. Dette er eit temaområde som er gjennomgåande for alle dei andre temaområda. Dermed vil arbeidet som no blir lagt ned danne eit viktig grunnlag for veldig mykje av det vidare folkehelsearbeidet i organisasjonen.

Kravet til oversikt er todelt. Det inneber på den eine sida å arbeide fram eit skriftleg dokument der forhold i fylket blir vurdert med omsyn til årsakssamanhengar og konsekvensar for folkehelsa. Dette dokumentet skal inngå som grunnlag for arbeidet med planstrategi. Det er stor breidde i temaområda som skal dekkast, noko som inneber at alle avdelingar i organisasjonen vil bli involvert i dette arbeidet. Arbeidet vil bli organisert som prosjekt der ansvaret for gjennomføringa er lagt til Regionalavdelinga. Vidare ligg det i kravet til oversikt at fylkeskommunen skal ha løpande oversikt over utviklinga. Det skal utarbeidast faste rutinar for overvaking, rapportering og ansvar for å sette i verk tiltak.

#### *Bakgrunn*

Gjennom dette notatet vil Fylkesrådmannen presentere formål, prinsipielle sider og faglege vurderingar knytt til gjennomføring av arbeidet med å skaffe oversikt over folkehelseutfordringar i Hordaland. Notatet byggjer på Lov om folkehelsearbeid med tilhøyrande forskrift, og på Helsedirektoratet sin rettleiar for arbeidet.

Fylkeskommunen skal fremje folkehelse innan dei oppgåver og med dei verkemiddel som fylkeskommunen er tillagt. Dette skal skje gjennom regional utvikling og planlegging, forvaltning og tenesteyting og tiltak som kan møte fylket sine folkehelseutfordringar. Fylkeskommunen skal vere pådrivar for og samordne folkehelsearbeidet i fylket, til dømes gjennom partnerskap.

Folkehelsearbeidet skal vere

- Kunnskapsbasert. Arbeidet skal bygge på kunnskap om faktiske ressursar og folkehelseutfordringar.
- Systematisk. Utfordringar og ressursar skal vere tydeleg definerte og vere grunnlag for planlegging og for tiltak. Arbeidet skal gå føre seg planmessig, og ikkje tilfeldig.
- Samordnande. For å sikre eit heilskapleg bilete og for å sikre effektiv ressursutnytting.

Ansvar for å ta i vare krava til folkehelse ligg til heile organisasjonen, med Fylkesrådmannen som øvste ansvarlege. Dette kan ikkje delegerast. Folkehelsearbeidet blir utført i kvar avdeling, mens ansvaret for utvikling og koordinering av folkehelsearbeidet er organisert i Regionalavdelinga.

Lovkravet om å ha oversikt er delt i to. Kwart fjerde år skal det utarbeidast eit større, skriftleg dokument. Vidare er det krav om å ha løpande oversikt over folkehelseutfordringar som del av dagleg drift. Det løpande og det fireårige oversiktsarbeidet heng saman. Til slutt er det krav om samarbeid med kommunane i oversiktsarbeidet.

#### *Det fireårige oversiktsdokumentet*

Hordaland fylkeskommune vil gjennom eit oversiktsdokument kvart fjerde år få eit godt grunnlag for det langsiktige folkehelsearbeidet. Det er eit lovkrav at oversikta skal inngå som eit grunnlag for arbeidet med fylkeskommunen sin planstrategi. Gjennom dette kravet blir Folkehelselova knytt saman med Plan- og bygningslova, noko som styrker samfunnsutviklingsperspektivet i arbeidet.

Fylkeskommunen vil gjennom arbeidet identifisere positive og negative faktorar som kan verke inn på folkehelseutfordringane i fylket. Oversikta skal innehalde faglege vurderingar av årsaksforhold og konsekvensar, samt identifisere ressursar og folkehelseutfordringar lokalt og regionalt. Det vil bli lagt særleg merksemd på trekk ved utviklinga som kan skape eller halde ved like sosiale eller helsemessige problem eller sosiale helseforskjellar. Informasjonen skal gjerast eigna til å kunne identifisere fylkeskommunen sine folkehelseutfordringar og ressursar, slik at vedtak kan fattast. Dette kan bety å sette i verk tiltak, fastsette mål, justere planar, utarbeide nye planar, eller å knytte folkehelsearbeidet opp mot den langsiktige samfunnsutviklinga. Det er eit administrativt ansvar å utarbeide oversikta. Dette for å sikre at dei *vurderingane* som blir gjort og dei konklusjonane som blir trekte, er uavhengige av politiske prioriteringar. På same måte skal ikkje økonomiske rammer eller avgrensingar påverke vurderingsarbeidet.

Rettleiaren for arbeidet peikar på at det er naturleg at fylkeskommunen si oversikt blir relatert til regionalt utviklingsarbeid, overordna regionale strategiar og planar, i tillegg til dei teneste- og ansvarsområde som ligg til fylkeskommunen. Det fireårige oversiktsdokumentet skal vere skriftleg og gjerast tilgjengeleg også utanfor organisasjonen.

#### *Det løpande oversiktsarbeidet*

Det er også lovkrav om å etablere gode system for eit løpande oversiktsarbeid. Føremålet er at oversikta skal vere grunnlag for avgjersler i det daglege folkehelsearbeidet. Kva som skal dokumenterast og i kva for form det skal skje vil vere del av fylkeskommunen si løpande vurdering og vil følgje av den generelle verksemdsstyringa.

#### *Krav om samarbeid mellom fylkeskommunen og kommunane*

Fylkesrådmannen vil leggje til rette for ei jamleg informasjonsutveksling mellom fylkeskommunen og kommunane innan dette arbeidet. Rettleiaren frå Helsedirektoratet gjer det tydeleg at det er forventning om at fylkeskommunen i kraft av rolla som understøttar også har ein viss oversikt over kva for ressursar kommunane har, og behovet for støtte. Fylkeskommunen har frå før eit rettleingsansvar m.a. når det gjeld kommuneplanarbeidet.

### *Organisering i Hordaland fylkeskommune*

Dette er oppgåver som ikkje har blitt gjennomført i Hordaland fylkeskommune tidlegare. Fylkesrådmannen vil derfor ha fokus på å etablere rutinar for både det løpande og det fireårige oversiktsarbeidet, og for kommunesamarbeid. Det første steget er å gjennomføre ei kartlegging av verksemda. Målet er å få oversikt over verkemiddel og ressurspersonar og å hente inn tilgjengeleg kunnskap. Ei slik kartlegging vil danne grunnlaget for å kunne planlegge og gjennomføre oversiktsarbeidet på ein god måte. Så snart kartlegginga er gjennomført, vil prosessen med å utarbeide det fireårige oversiktsdokumentet starte.

Arbeidet vil bli organisert som eit prosjekt med Fylkesrådmannen si toppleiargruppe som styringsgruppe. Sidan arbeidet med både folkehelse og planstrategi er knytt til Regionalavdelinga, vil Fylkesdirektør for regional utvikling få eit særskilt ansvar for gjennomføring av arbeidet. Det er likevel avgjerande både for kvalitet og for vidare oppfølging at alle avdelingane er medeigarar av produktet.

### **TIDSPLAN**

Det er mål om ferdigstilling av oversiktsdokumentet i første halvår av 2015, slik at det er ferdig i god tid før fylkestingvalet til hausten og oppstart av arbeidet med ny planstrategi. Fylkesrådmannen har fastsett følgjande tidsplan:

Jan-feb.	Kartlegging i avdelingane
Mars	Etablering av prosjekt og oppstart arbeid med fireårig oversiktsdokument
Juni	Ferdigstilling av oversiktsdokument
August	Oppstart av arbeid med å etablere rutinar for løpande oversikt



## Notat

Dato: 26.03.2015  
Arkivsak: 2015/3650-4  
Saksbehandlar: ariseks

---

**Til:** Fylkeseldrerådet

---

**Frå:** Sekretariatet

---

### Dialog med Skyss om reduksjon i rutehefter i papirformat

Skyss har kontakta fylkeseldrerådet og invitert til dialog om rutehefte i kollektivtrafikken.

Skyss har starta eit arbeid der ein planlegg å redusere talet på trykte rutehefter i Bergen. Svært mange reisande nyttar seg av digitale kanalar som skyss.no og mobil-app for finne ruteinformasjon og Skyss meiner at behovet for rutehefte i papirversjon ikkje er like stort som før. Med digital ruteinformasjon kan Skyss gi passasjerane meir oppdatert og nøyaktig ruteinformasjon og det er i tillegg kostnadssparande og miljøvenleg. Samstundes er Skyss oppteken av at alle reisande skal kunne finne god ruteinformasjon, og ein er klar over at ikkje alle har tilgang til digitale kanalar. I samband med dette ønskjer Skyss ein god dialog med fylkeseldrerådet i Hordaland for at ein kan finne løysingar for distribusjon av rutehefte i papirversjon.

Skyss inviterte først til eit møte saka den 19. mars, men av praktiske årsaker er møtet nå avtalt til 9. april kl. 13:30, umiddelbart etter FYEL sitt møte same dag.

Janne Værnø  
Seksjonsleiar

Arild Sondre Sekse  
Seniorrådgjevar/sekretær



**Fra:** Camilla Lundberg Berntzen  
**Sendt:** 13. mars 2015 09:00  
**Til:** Ingeborg Borgen Takle / Arild Sondre Sekse  
**Emne:** Rutehefter i papirversjon

Til Fylkeseldrerådet i Hordaland,

Vi i Skyss har startet et arbeid hvor vi planlegger å redusere trykte rutehefter i Bergen. Svært mange av våre reisende benytter seg allerede av digitale kanaler som skyss.no og mobil-app for finne ruteinformasjon, behovet for rutehefte i papirversjon er ikke lenger like stort som det har vært. Med digital ruteinformasjon kan vi gi våre passasjerer mer oppdatert og nøyaktig ruteinformasjon, det er i tillegg kostnadsbesparende og miljøvennlig.

Vi er imidlertid svært opptatt av at alle våre reisende skal kunne finne god ruteinformasjon, og vi er klar over at ikke alle har tilgang til digitale kanaler. I den forbindelse ønsker vi en god dialog med dere i Fylkeseldrerådet i Hordaland slik at vi sammen kan finne løsninger for distribusjon av rutehefter i papirversjon.

**Vi inviterer til et møte her hos oss i Vestre Strømkaien 9 (2.etg), torsdag 19.mars kl 11:00. Håper representanter fra Fylkeseldrerådet har anledning til å komme.**

Gi oss gjerne en lyd om vi skal finne annen dag/annet tidspunkt.

Beste hilsen,

**Camilla Lundberg Berntzen**  
Kommunikasjonsrådgiver

Skyss | Postboks 7900 | 5020 Bergen  
Mob.: (+47) 99 57 09 55 | [skyss.no](http://skyss.no)



## **Notat**

Dato: 26.03.2015  
Arkivsak: 2015/3650-1  
Saksbehandlar: ariseks

### **Status program Vestlandskonferansen 2015**

Vedlagt program for Vestlandskonferansen 2015.

Vedlegg

1 Program Vestlandskonferansen 2015



# VESTLANDSKONFERANSEN

FOR FYLKESELDRE RÅDA I ROGALAND, SOGN & FJORDANE OG HORDALAND.

HOTEL ULLENSVANG, 28. – 29. APRIL 2015

Tysdag 28:

(Nb: Atterhald om endringar)

- Før 1300:** Ankomst og evt innsjekk dersom rom er klare.
- 1300** Lunsj
- 1400** Velkomen!  
Margot Bertheussen, leiar, fylkeseldrerådet i Hordaland  
Solfrid Borge, ordførar i Ullensvang
- 1420** Kommunereforma : Kva vert framtida for kommunar og fylkeskommunar?  
Ole Bakkebø, rådgjevar, Fylkesmannen i Hordaland
- 1500** Universell utforming i uteareala våre  
Ragnhild Aak Skajaa, rådgjevar, eigedomsseksjonen i Hordaland fylkeskommune
- 1545** Pause
- 1600** Friluftlivets år ! – Guidet tur i Edvard Giegs fotspor  
Guide: Edmund Utne, tidl. hotelldirektør
- 1645** Fellesmøte for fylkeseldreråda
- 1730** Slutt
- 1900** Aperitif
- 1915** Middag med kulturelle innslag / underhaldning

## Onsdag 29:

- 0900**      **Samferdsel, korrespondanse og anbod**  
**Oddmund Sylta, adm. dir. i Skyss.**
- 1000**      **Morgondagens aktivitetssenter**  
**Tone Bye, prosjektleiar**
- 1100**      **Pause**
- 1115**      **Omsorgsteknologi v/ Kari Eidsheim Bjørkheim og Gro Løvik, Lindås kommune.**
- 1215**
- 1300**      **Avslutning**
- 1315**      **Lunsj**
- 1400**      **Heimreise**

Kontakt/hotell:

Hotel Ullensvang  
5787 Lofthus i Hardanger  
Telefon: (+47) 53 67 00 00  
[ullensvang@hotel-ullensvang.no](mailto:ullensvang@hotel-ullensvang.no)



Arkivnr: 2015/3650-3  
Saksbehandlar: Arild Sondre Sekse

## Saksframlegg

### Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkeseldrerådet i Hordaland	14/15	09.04.2015

### Deltaking på Landskonferansen for fylkeseldreråd i Fevik 27.-29. mai 2015

#### Samandrag

Fylkeseldrerådet vil gjennomgå vedlagte program for Landskonferansen 2015 og ta opp påmelding frå rådsmedlemene.

#### Forslag til vedtak

Fylkeseldrerådet vert representert på Landskonferansen for fylkeseldreråd i Fevik 27. – 29. mai 2015. Desse vil delta frå FYEL i Hordaland:

Janne Værnø  
seksjonsleiar

Arild Sondre Sekse  
seniorrådgjevar/sekretær

*Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.*

# Landskonferanse for fylkeseldreråd 2015

## Program

<b>Onsdag 27. mai:</b>	<b>Programposter:</b>
Fra kl. 1000:	Registrering
Kl. 1130:	Lunsj
Kl. 1230:	<b>Åpning av landskonferansen</b> v/ : <ul style="list-style-type: none"><li>• fylkesordfører i Aust-Agder, Bjørgulv Sverdrup Lund</li><li>• leder av fylkeseldrerådet i Aust-Agder, Ragnhild Thomassen</li><li>• leder av Statens seniorråd, Wenche Frogn Sellæg</li></ul>
Kl. 1300:	<b>Musikalsk innslag</b> v/ Jens Olai Justvik
Kl. 1330:	<b>Aktuelt fra Statens seniorråd</b> v/ Wenche Frogn Sellæg
Kl. 1415:	Kaffepause
Kl. 1445:	<b>Demens og livskvalitet</b> v/ overlege Susanne Hernes, geriatrisk avdeling, Sørlandet Sykehus HF. Spørsmål/kommentarer i etterkant av foredraget.
Kl. 1530:	<b>Demens - konsekvenser for pårørende</b> v/ psykiater og overlege Ingunn Ulstein, alderspsykiatrisk seksjon, Oslo universitetssykehus HF. Spørsmål/kommentarer i etterkant av foredraget.
Kl. 1615:	Oppsummering. Praktiske opplysninger.
Kl. 1630:	Fritid. Mulighet for guidet tur i området ved hotellet.
Kl. 1830:	<b>"Terje Vigen"</b> v/ Svein Kleivane
Kl. 1930:	<b>Middag.</b> Toastmaster: fylkesrådmann Arild Eielsen. Musikalsk innslag v/ bandet "Ask"

<b>Torsdag 28. mai: Programposter:</b>	
Kl. 0900:	<b>Nasjonale faglige retningslinjer og veileder for demens</b> v/ Vegard Vige, kommuneoverlege i Grimstad. Spørsmål/kommentarer i etterkant av foredraget.
Kl. 0945:	<b>Friskvern</b> v/ Harry Svendsen, prosjektkoordinator, Østre Agder. Spørsmål/kommentarer i etterkant av foredraget.
Kl. 1030:	Gruppearbeid
Kl. 1130:	Lunsj
Kl. 1300:	Utflukt med buss til Arendal. Besøk på "Kuben", Aust-Agder museum og arkiv. <i>(Aust-Agders nye museum ble åpnet av kronprinsparet i november 2013, og er blitt et praktbygg).</i> Sang av Kirsten Bråten Berg. Omvisning og enkel bespisning.
Kl. 1530:	Rusletur i Arendal sentrum
Kl. 1700:	Busstransport tilbake til hotellet, med en liten avstikker til Tromøy
Kl. 1930:	<b>Middag.</b> Vert/toastmaster: fylkesordfører Bjørgulv Sverdrup Lund. Musikalsk innslag v/ Anne Karin Kaasa. Mulighet for en svingom på kvelden til musikk av Kim Isaksen.

<b>Fredag 29. mai: Programposter:</b>	
Kl. 0900:	<b>Kontakt på tvers av aldersgrenser: Hvorfor er den viktig?</b> v/ professor Gunhild Hagestad
Kl. 1000:	Pause/utsjekking av rom
Kl. 1030:	<b>Overraskelseskåseri</b> v/ sokneprest Theis Salvesen
Kl. 1120:	<b>Avslutning</b> v/ Ragnhild Thomassen, leder av fylkeseldrerådet i Aust-Agder
Kl. 1130:	Lunsj, og vel hjem!

# Påmeldingsskjema til landskonferansen for fylkeseldreråd

## 27.–29. mai 2015 på Strand hotell, Fevik

Fylkeseldrerådet i: ..... fylkeskommune

Fakturaadresse: .....

Navn og funksjon:	Mobil:	Opphold 27. - 29.5.:	Opphold 26. - 29.5.:	Dagpakke(r) - dato(er):	Allergier, behov for tilrettelegging og/eller andre opplysninger:	Ønske om organisert transport t/r Kjevik- hotell. Oppgi flyankomst-/ returtidspunkt:







Arkivnr: 2015/3650-2  
Saksbehandlar: Arild Sondre Sekse

## Saksframlegg

### Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkeseldrerådet i Hordaland	15/15	09.04.2015

### Eldrerådskonferansen 2015

#### Samandrag

Arbeidsutvalet (AU) fekk i rådsmøtet 5. februar 2015 mandat til å avgjere om eldrerådskonferanse for Hordaland skal arrangerast til hausten og eventuell dato for arrangementet.

Arbeidsutvalet meiner eldrerådskonferansen for kommunale eldreråd i Hordaland skal arrangerast 22.-23.september 2015 i Bergen.

Fylkeseldrerådet vil drøfte tema og innhald for konferansen i møte 9. april 2015.

#### Forslag til vedtak:

Fylkeseldrerådet vedtek å arrangere eldrerådskonferanse for dei kommunale eldreråda i Hordaland 22.-23. september 2015. Arbeidsutvalet får mandat til å utarbeide program og innkalling.

Janne Værnø  
seksjonsleiar

Arild Sondre Sekse  
sekretær

*Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.*

PS 16/15 Ymse